

СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

26.08.2021 № 70/84-р/к

Справа № 1/03-65-20

м. Харків

Про порушення законодавства про
захист економічної конкуренції

У ході здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції встановлено, що Солоницівська селищна рада (надалі – Селищна рада) до 01.05.2021, а з 01.05.2021 – Селищна рада в особі виконавчого комітету, не визначали на конкурсних засадах виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території населених пунктів, які їй підпорядковані.

За результатами розгляду справи № 1/03-65-20 таку бездіяльність Селищної ради та Селищної ради в особі виконавчого комітету визнано порушеннями законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченими частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку вивезення побутових відходів, а також зобов'язано Селищну раду в особі її виконавчого комітету припинити таке порушення законодавства про захист економічної конкуренції шляхом проведення конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів.

Адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – адміністративна колегія Відділення), розглянувши матеріали справи № 1/03-65-20 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", та подання першого відділу досліджень і розслідувань від 10.08.2021 № 70-03/430-П,

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії територіального відділення від 28.05.2020 № 70/70-рп/к розпочато розгляд справи № 1/03-65-20 за

ознаками вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку вивезення побутових відходів (надалі – Справа).

- (2) У ході розгляду Справи адміністративною колегією територіального відділення 07.07.2020 Селищній раді надано рекомендації № 70/32-рк/к (надалі – Рекомендації № 70/32-рк/к).
- (3) Листом від 11.08.2021 № 70-02/1-6725 Селищній раді направлено копію подання з попередніми висновками у Справі.

2. Відповідач

- (4) Селищна рада є юридичною особою, ідентифікаційний код – 04398821, місцезнаходження: 62370, Харківська обл., Дергачівський р-н, смт Солоницівка, вул. Визволителів, 6. Основним видом діяльності Селищної ради є державне управління загального характеру (код за КВЕД – 84.11).
- (5) Відповідно до статті 5 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Селищна рада та її виконавчі органи входять до системи місцевого самоврядування
- (6) Згідно зі статтею 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Селищна рада є органом місцевого самоврядування, що представляє відповідну територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.
- (7) Статтею 1 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" передбачено, що виконавчі органи рад створюються сільськими, селищними, міськими, районними в містах (у разі їх створення) радами для здійснення виконавчих функцій і повноважень місцевого самоврядування у межах, визначених цим та іншими законами.
- (8) Відповідно до частини першої статті 11 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи.

3. Нормативно-правове регулювання

- (9) Відповідно до частини четвертої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державний контроль за додержанням законодавства про захист економічної конкуренції, захист інтересів суб'єктів господарювання та споживачів від його порушень здійснюється Антимонопольним комітетом України.
- (10) Частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної

конкуренції» передбачено, що органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

- (11) Отже, реалізація органами місцевого самоврядування покладених на них повноважень має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (12) Відповідно до пункту 55 частини першої статті 26 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" (в редакції, яка діяла до 01.05.2021) виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради вирішуються питання визначення на конкурсних засадах юридичних осіб, які здійснюють у межах певної території збирання та перевезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.
- (13) Підпунктом 23 пункту "а" статті 30 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" (в редакції, яка діє з 01.05.2021) передбачено, що до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить визначення на конкурсних засадах суб'єктів господарювання, що здійснюють у межах певної території надання послуг з вивезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.
- (14) Згідно зі статтею 35¹ Закону України "Про відходи" (зі змінами) виконавця послуг з вивезення побутових відходів визначає орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах визначає виконавця послуг з перевезення побутових відходів з певної території населеного пункту.

Статтею 1 вищезазначеного Закону визначено, зокрема, що:

- побутові відходи - відходи, що утворюються в процесі життя і діяльності людини в житлових та нежитлових будинках (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, крім відходів, пов'язаних з виробничою діяльністю підприємств) і не використовуються за місцем їх накопичення;

- послуги з вивезення побутових відходів - збирання, зберігання та перевезення побутових відходів, що здійснюються у населеному пункті згідно з правилами благоустрою, затвердженими органом місцевого самоврядування.

- (15) Відповідно до пункту 3 Правил надання послуг з поводження з побутовими відходами, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1070 (зі змінами), послуги з поводження з побутовими відходами надаються суб'єктом господарювання, визначеним органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах в установленому законодавством порядку виконавцем послуг з вивезення

побутових відходів.

- (16) Процедура підготовки та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту визначена Порядком проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1173 (надалі - Порядок).
- (17) Відповідно до пункту 4 Порядку підготовка та проведення конкурсу забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради або місцевою держадміністрацією у разі делегування їй повноважень відповідними радами у порядку, встановленому законом, виконавчим органом місцевого самоврядування суб'єкта співробітництва у формах, передбачених Законом України "Про співробітництво територіальних громад".
- (18) Враховуючи вищенаведене, виконавці послуг із вивезення побутових відходів повинні бути визначені на конкурсних засадах.
- (19) До 01.05.2021 питання щодо визначення на конкурсних засадах виконавців послуг з вивезення побутових відходів вирішувалося на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради. У той же час відповідно до Порядку підготовка та проведення конкурсу мала забезпечуватися виконавчим органом сільської, селищної, міської ради.
- (20) З 01.05.2021 питання щодо визначення на конкурсних засадах суб'єктів господарювання, що здійснюють у межах певної території надання послуг з вивезення побутових відходів, підготовка та проведення такого конкурсу належить до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад.

4. Обставини справи.

- (21) Листом від 29.04.2020 № 02-22/630 Селищна рада повідомила територіальне відділення, що послуги з вивезення побутових відходів на території населених пунктів, які їй підпорядковані, надає КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "СОЛОНИЦІВСЬКЕ ЖИТЛОВО-ЕКСПЛУАТАЦІЙНЕ ГОСПОДАРСТВО" (надалі – КП "СОЛОНИЦІВСЬКЕ ЖЕГ"). Однак конкурс на визначення його виконавцем таких послуг не проводився.
- (22) Листом від 08.04.2021 № 02-2/1025 (вх. від 19.04.2021 № 2232) Селищна рада зазначила, що до проведення у 2020 році реорганізації Селищна рада здійснювала представництво територіальних громад таких населених пунктів: смт Солоницівка, село Куряжанка, село Подвірки, село Сіряки.
- (23) КП "СОЛОНИЦІВСЬКЕ ЖЕГ" надавало послуги з вивезення побутових відходів на підставі рішення Селищної ради від 07.08.2008 № 17 "Про розірвання договору про передачу на обслуговування та експлуатацію житлового фонду смт Солоницівка, с. Подвірки та житлового масиву

КЗСВ з ПП "Солоницівський Житлокомунсервіс", яким надано згоду на укладення договору про передачу на обслуговування та експлуатацію житлового фонду смт Солоницівка, с. Подвірки та житлового масиву КЗСВ з комунальним підприємством "Солоницівське підприємство теплових мереж" (наразі - КП "СОЛОНІЦІВСЬКЕ ЖЕГ") з 01.09.2008.

- (24) Відповідно до пункту 1.1. договору про передачу на обслуговування та в управління майна, що є комунальною власністю, від 01.04.2012 № 53 укладеного між Селищною радою та комунальним підприємством "Солоницівське підприємство теплових мереж" (наразі - КП "СОЛОНІЦІВСЬКЕ ЖЕГ") (з відповідними змінами), Замовник (Селищна рада) передає Виконавцю (КП "СОЛОНІЦІВСЬКЕ ЖЕГ") майно, яке є комунальною власністю територіальної громади Селищної ради, згідно переліку, що наведений у додатку № 1 до договору, а Виконавець приймає на себе зобов'язання по здійсненню комплексу робіт та заходів щодо утримання, обслуговування та управління в межах, наданих Замовником та чинним законодавством України повноважень житлового фонду смт Солоницівка, с. Подвірки та інших робіт відповідно до статуту підприємства.

Згідно з пунктом 2.2.16. зазначеного договору Виконавець (КП "СОЛОНІЦІВСЬКЕ ЖЕГ") зобов'язаний здійснювати нарахування відповідно до актів законодавства плати за вивезення та утилізацію твердих побутових відходів підприємствам, установам та організаціям, а також володільцям, які знаходяться на території смт Солоницівка, с. Подвірки відповідно до наданих Замовником повноважень.

- (25) Після проведення реорганізації у 2020 році Селищна рада здійснює представництво територіальних громад таких населених пунктів: смт Солоницівка, село Куряжанка, село Подвірки, село Сіряки, смт Пересічне, селище Березівське, селище Курортне, смт Вільшани, село Дворічний Кут, село Польова, селище Григорівка, селище Південне, село Протопопівка, село Безруків село Гуківка, село Тернова, село Ярошівка, село В'язове.
- (26) До проведення реорганізації у 2020 році на території смт Солоницівка, село Куряжанка, село Подвірки, село Сіряки послуги з вивезення побутових відходів надавало КП "СОЛОНІЦІВСЬКЕ ЖЕГ"; на території смт Пересічне, селище Березівське, селище Курортне – КП "ПЕРЕСІЧАНСЬКИЙ БЛАГОУСТРІЙ"; на території смт Вільшани – КП "ВІЛЬШАНСЬКЕ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО"; на території село Дворічний Кут, село Польова, селище Григорівка, селище Південне – КП "ПОЛІВСЬКЕ"; на території село Протопопівка, село Безруків село Гуківка, село Тернова, село Ярошівка, село В'язове – КП "ПРОТОПОПІВКА-2015".
- (27) Селищна рада зазначила, що після проведення реорганізації у 2020 році на території всіх вищезазначених населених пунктів, які їй підпорядковуються, послуги з вивезення побутових відходів надає

КП "СОЛОНИЦІВСЬКЕ ЖЕГ".

- (28) Втім, конкурс на визначення його виконавцем послуг з вивезення побутових відходів не проводився.
- (29) Таким чином, КП "СОЛОНИЦІВСЬКЕ ЖЕГ" надає послуги з вивезення побутових відходів поза конкурсними засадами, оскільки воно не було визначене до 01.05.2021 виконавцем відповідних послуг Селищною радою, а з 01.05.2021 – виконавчими органами Селищної ради.

5. Правова кваліфікація дій Відповідача.

- (30) Конкурс по своїй суті – це конкурентний спосіб надання права на вивезення побутових відходів. Очевидно, що основною метою проведення таких конкурсів є розвиток конкуренції та вибір на конкурсних засадах виконавців відповідних послуг, які спроможні забезпечувати належну якість обслуговування споживачів.
- (31) Згідно зі статтею 1 Закону України "Про захист економічної конкуренції" економічна конкуренція - це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі мають можливість вибрати між кількома продавцями.
- (32) В ході проведеного дослідження ринків послуг у сфері поводження з побутовими відходами територіальним відділенням встановлено, що в межах Харківської області послуги з вивезення побутових відходів надають більше 70 суб'єктів господарювання.
- (33) Потенційними конкурентами на ринку послуг з вивезення побутових відходів є суб'єкти господарювання, які мають відповідну матеріально-технічну базу, технології, але з певних причин не реалізують ці можливості. Зокрема, до такої бази відносяться сміттєсортувальні, сміттєпереробні станції (лінії, комплекси), спеціалізований автотранспорт для збору, вивезення побутових відходів. Також конкурентами можуть вважатися суб'єкти господарювання, які можуть увійти на ринок з метою надання послуг з вивезення побутових відходів та мають бажання взяти участь у конкурсі з визначення виконавцями послуг з вивезення побутових відходів.
- (34) Відповідно до пункту 3 Порядку учасниками конкурсу можуть бути суб'єкти господарювання, установчими документами яких передбачено провадження діяльності у сфері поводження з побутовими відходами, а також, які можуть забезпечити виконання обов'язків, визначених у частині другій статті 8 Закону України "Про житлово-комунальні послуги".
- (35) При цьому, будь-яких інших обмежень щодо участі у такому конкурсі вказаний Порядок не містить, а, отже, конкурс є відкритим для всіх претендентів.
- (36) Отже, ринок послуг з вивезення побутових відходів є потенційно

конкурентним і будь-який суб'єкт господарювання, який діє на зазначеному ринку, може взяти участь у конкурсі з визначення виконавцем послуг у сфері поводження з побутовими відходами.

- (37) Крім того, за наявною у Відділення інформацією послуги з вивезення побутових відходів у Харківському районі Харківської області надають, зокрема, КП "МАЛОДАНИЛІВСЬКИЙ КОМУНАЛЬНИК", КП "ДЕРГАЧІКОМУНСЕРВІС", КП "ПУСОЧИНСЬКЕ ВУЖКГ", а, отже, зазначені суб'єкти господарювання є потенційними конкурентами КП "СОЛОНІЦІВСЬКЕ ЖЕГ" та можуть брати участь у конкурсі з вивезення побутових відходів на території населених пунктів, які підпорядковані Селищній раді.
- (38) Непроведення виконавчими органами Селищної ради конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів, а також невизначення Селищною радою до 01.05.2021, а з 01.05.2021 – її виконавчими органами, всупереч вимогам законодавства, на конкурсних засадах виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів обмежує право певних осіб, які мали (мають) намір взяти участь у такому конкурсі, змагатися за право здійснення відповідної господарської діяльності на ринку надання послуг із вивезення побутових відходів.
- (39) Недопущення конкуренції є негативним впливом на потенційну конкуренцію, внаслідок чого вона не може стати реальною конкуренцією.
- (40) Таким чином, бездіяльність Селищної ради в особі її виконавчих органів по непроведенню конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території населених пунктів, підпорядкованих Селищній раді, а також невизначення Селищною радою до 01.05.2021 на конкурсних засадах виконавців таких послуг, а з 01.05.2021 – її виконавчими органами, може призвести до недопущення змагальності між суб'єктами господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням.
- (41) Відповідно до частини першої статті 15 Закону антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (42) Згідно з частиною третьою статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції" вчинення антиконкурентних дій органів влади,

органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється.

- (43) Отже, бездіяльність Селищної ради в особі її виконавчих органів, яка полягає у непроведенні конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території населених пунктів, підпорядкованих Селищній раді, а також невизначення Селищною радою до 01.05.2021 на конкурсних засадах виконавців таких послуг, а з 01.05.2021 – Селищною радою в особі її виконавчих органів, що може призвести до недопущення змагальності між суб'єктами господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням, є порушеннями законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченими частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції.
- (44) Адміністративною колегією територіального відділення у ході розгляду Справи Селищній раді надані рекомендації № 70/32-рк/к щодо припинення вищезазначеної бездіяльності шляхом проведення конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території населених пунктів, підпорядкованих Селищній раді.
- (45) Однак Селищна рада не виконала такі рекомендації.

6. Заперечення Відповідача та їх спростування

- (46) На подання про попередні висновки у Справі, направлене разом із супровідним листом від 11.08.2021 № 70-02/1-6725, Селищна рада не надала заперечень та зауважень.

7. Остаточні висновки адміністративної колегії Відділення

- (47) Таким чином, доказами, зібраними у Справі, доводиться те, що бездіяльність Селищної ради, яка полягає у невизначенні до 01.05.2021, а з 01.05.2021 – Селищною радою в особі виконавчого комітету, на конкурсних засадах виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території населених пунктів, які їй підпорядковані, що може призвести до недопущення змагальності між суб'єктами господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням, є антиконкурентними діями органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції.
- (48) Така бездіяльність Селищної ради та Селищної ради в особі виконавчого комітету становить порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції, заборонених відповідно до частини першої статті 15, пункту 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7, 12¹ і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), пунктами 29, 31, 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету від 19.09.1994 № 5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати бездіяльність Солоницівської селищної ради (ідентифікаційний код юридичної особи – 04398821), яка полягає у невизначенні до 01.05.2021 на конкурсних засадах виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території населених пунктів, які їй підпорядковані, що може призвести до недопущення змагальності між суб'єктами господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку вивезення побутових відходів.

2. Визнати бездіяльність Солоницівської селищної ради в особі виконавчого комітету (ідентифікаційний код юридичної особи – 04398821), яка полягає у невизначенні з 01.05.2021 на конкурсних засадах виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території населених пунктів, які їй підпорядковані, що може призвести до недопущення змагальності між суб'єктами господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку вивезення побутових відходів.

3. Зобов'язати Солоницівську селищну раду в особі виконавчого комітету (ідентифікаційний код юридичної особи – 04398821) припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, наведене в пункті 2 резолютивної частини цього рішення, шляхом проведення конкурсу

на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів, про що в **3-місячний термін** з дня отримання рішення повідомити Східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету із наданням копій підтверджуючих документів.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Головуючий колегії

Владислав РУМ'ЯНЦЕВ